

1885.

Tizennegyedik évfolyam.

TORONTÁL.

28-ik szám.

Csütörtök, július hó 9-én.

VEGYESTARTALMU HETILAP. — A MEGYE KÖZLÖNYE.

Megjelen hetenkint egyszer, csütörtökön.

Szerkesztői iroda:
Pleitze Fer. Pál könyvnyomdájában Nagy-Becsereken.
Előfizetési feltételek:
Egész évre . . . 6 frt | Félévre . . . 3 frt
Negyed évre . . . 1 frt 50 kr.

Hirdetések és mellékletek — utóbbiak a kincstári illetékekkel együtt 1 frt 50 kral számítva — minden nyelven vétetnek föl a kiadóhivatalban. — Kértek az iktatási díjakat az iktatmányokkal együtt legelőbb szerda reggeli 10 óráig beküldeni, mivel azok különben tekintetbe nem vétethetnek.

Hivatalos hirdetések:
A „Torontál”-ba iktatandó hivatalos hirdetések előlegezen beküldendők, még pedig 100 szóig egyszeri hirdetésért 1 frt, 100—200 szóig 2 frt, 200—300 szóig 3 frt és így tovább. Azonfelül minden egyszeri beiktatás után 30 kr. bélyegdíj és az esedékes nyugtábélyeg is beküldendő.

Magán hirdetések:
A 3-hasábos garmondsor első hirdetésnél 6 kr., többszörinél 4 kr. Kincstári illeték minden egyes beiktatásért 30 kr.
Kiadóhivatal:
Pleitze Fer. Pál könyvnyomdájában Nagy-Becsereken, hová az előfizetési pénzek és iktatási díjak küldendők.

Közegészségügyi állapotaink.

Nagy-Becsereken, július 9-én.

Régi és arany igazság, hogy az egészség a legdrágább kincs; mert hisz az minden boldogság és boldogulás leg-
elemibb feltétele. Sajnosan kell azonban konstatálnunk, hogy ma még ott áll népünk zöme, hogy e kincs becses voltáról csak akkor vesz tudomást, midőn már meg nincs, s fajunknak, valamint nemzeti társadalmunknak könnyelmű életfelfogását és pazarlásra hajló természetét misem jellemzi jobban, mint azon tékozló gazdálkodás, melyet e legdrágább kincsesel az egyesek, családok sőt egész társadalmunk üznek; s üzük ezt a legkomolyabb figyelmeztetések, sőt törvényes tilalmak dacára.

A közegészségügyi hivatal szaktudásai kathedrálról, szószékéről és népszerű felolvasások alakjában hirdetik e könnyelműség veszélyes voltát; az e részben épen kitűnőnek mondható törvény, a kormányrendeletek és törvényhatósági szabályrendeletek egész legiója beható és részletes intézkedéseket tartalmaznak úgy az egyéni, mint a közegészségügyi és rendészet minden ágára nézve, s mégis, ha őszinték akarunk lenni, konstatálnunk kell, hogy közegészségügyünk szörnyen távol van azon állapottól, melyben mintaszerűnek lenne mondható; hogy a halandósági arány kedvezőbbre alig fordult, hogy a gyermekhalandóság ma is elémítő, s hogy egy esetleges nagyobb járvány — mitől Isten óvjon — oly állapotban találna ma is az ország legnagyobb részét, melyet a szaktudomány „járványtelep”-nek nevez, meg lévén mindazon kedvezőellen előfeltételek, melyek egy ily pusztító ellenség hosszabb megtelepedését előmozdítják.

Azt hisszük, hogy ez állításunk igazolására alig kell egyébre utalnunk, mint helyi viszonyainkra — melyek pedig nem is a legrosszabbak — hol nyílt csatornák buze váltakozik a folyamparti szemétpyramisok kigőzölgéseivel, tápot szolgáltatva nemcsak a talaj és levegő, hanem ivóvizünk miasmáinak elszaporodására is.

Mi e csodálatos tünemény oka?

Mily akadályok azok, melyek a legüdvösebb törvényt s a legenergikusabb hatósági intézkedést az irólt malaszt

meddő szerepére kárhoztatják s melyek csirájában elfojtják azt, minélkül soká el nem lehetünk: népességünk gyorsabb természetes és aránylag növekvő szaporodását?

Nehéz és nagy kérdések, melyekre a válasz annál nehezebb, minél súlyosabb vádat tartalmaz az a legnagyobb kollektív személyiség ellen: a társadalom ellen.

Erős hitünk és meggyőződésünk ugyanis, hogy minden törekvés, közegészségügyünk javításra körül hajótörést szenved mindaddig, míg a társadalom saját legfontosabb érdeke, physikai létének épsége iránt oly páratlan indolenciával viseltetik, mint ma; s míg közegészségügyi igazgatásunk oly szervezetet nem nyer, mely a társadalmat ez indolenciából felriasztani képes és kényszereszközökkel tereli saját érdekeinek megóvására.

Alig hisszük, hogy komoly megfontolás után bárki is vitathatná, hogy bajunk legfőbb oka nem ez; s azokkal szemben, kik ily vitát mégis kockáztatnak, utalunk köztudomású tényekre: arra, hogy törvényileg szabott büntetés dacára a 7 éven aluli gyermekek orvosi kezeltetése a nép nagy zöménél ma is a kivételek közé tartozik; hogy víz, talaj és levegő, a jó közegészség e hármasszékének még mindig — tisztelet a kivételeknek — a társadalmi gondoskodás mostoha gyermekei: hogy a testedzés, szórakozás, életrend, étkezés, italok megválasztása, ruházat, lözödények és lakásnak egészségi szempontból való kiszemelése még intelligens embereknél is ismeretlen, sőt az előforduló kivételes esetekben gúny- és pletyka tárgyává tetetik stb. s ki tudná hosszát és végét mindazon egyenkint és magukban véve nevetségesen csekélyeknek tetsző, de összeségükben és társadalmi együtt hatásukban óriási hátrányokat szülő mulasztásoknak és kihágásoknak, melyek közvetlenül és legközelebről ugyancsak az egyesnek, de közvetve és távolabbról az egésznek épségét is folyvást veszélyeztetik.

Avagy ki tagadhatná ma már, hogy egész családok s távolabbi kihatásukban egymást követő nemzedékek sőt egész községek és városok tagjainak élete

rövidített meg ily mulasztások következetes ismétlése által, törvény lévén a természetiek terén: gutta cavat lapidem!

S minél általánosabbak s állandóbbak e bajok, annál komolyabb megfontolásra kell, hogy indítsanak bennünket mindannyiszor valahányszor egy nagyobb ellenség — bármily távolban is — jelentkezik, mint pl. a most már második éve Európa legnyugatibb részeiben dühöngő cholera, mely bennünket bármely pillanatban váratlanul meglephet.

Pedig az alaphaj: a nemtörődés, a társadalmi nyegleség nem orvosolható. Bizonyítva lett ez egy más analog téren, melyet — bármily drasztikusnak tessék is a párhuzam — márcsak tanulságos volta miatt is, itt felemlíteni szükségesnek látunk. Értjük az állategészségügyet, melynek terén ma valóban mintaszerű állapotokkal diszkekedhetünk. Pedig alig egy évtized előtt ez még sokkal vigasztalanabb képűt nyújtott, mint ma közegészségügyünk. Járványok, még pedig a legveszedelmesebbek, napi rendben voltak s sokszor az összes törvényhatóságokat végigpusztították, okozva millió értékű károkat egy évben, sokszor egy rövid hó alatt. S ime, erőteljes központi kormányzás, a törvény erélyes végrehajtása, még szigorubb ellenőrzés és a kiszabott büntetések drákói alkalmazása minden mulasztásra s minden törvényellenes ténykedésre: ma azon helyzetbe juttattak bennünket, hogy óhajtanunk kell e paradoxonnak látszó ténnyt, vajha emberi közegészségügyünk oly kielégítő volna, mint állategészségügyünk; odajuttattak, hogy míg egyetlen bornyunak gyanus elhullása mozgáshozza az egész közegészségügyi apparatust fel a miniszteriumig, addig a diphteritis megizédelheti az ifju nemzedéket, míg az a hatóságnak csak hivatalos tudomására is jut, s az egyptomi szembetegség három négy járásba befészkelheti magát, míg annak járvány-szerű természetét felismertetik; nem mintha a bornyu és marha becsesebb anyag és magasabb érték lenne a legdrágább emberéletnél, de mert az állategészségügy terén sikerült megtörni a veszteljes közönyt, mely az emberi egészségügy terén még ma is tömeges áldozatokat követel.

S ha már a drasztikus párhuzamot a kétféle egészségügy között megvontuk, nem lehet érdektelen és tanulság nélküli

annak megállapítása, miként állott elő ama kedvező helyzet az előbb említett téren.

Röviden szólva, ennek alapoka: az állategészségügyi igazgatás mintaszerű szervezete. Egy erős központból, a földmívelési miniszterium egyik legkitűnőbb vezető osztagyából lassankint egy egész állami igazgatási szervezet lett kifejlesztve, mely az egész országban elágazva, az állami állatorvosi intézményben birja ügybuzgó és szakavatott vidéki közeget. Ez intézmény rendkívül szerencsésen lett összeolvasztva az önkormányzati igazgatással, úgy hogy ma oly szervezet áll készen, mely néhány óra alatt az egész országban működésbe hozható s melynek erélyes végrehajtási eljárása a legveszedelmesebb járványt néhány nap alatt elfojthatta.

S itt érkezünk meg azon pontnál, melyből kiindulva a közegészségügyi fontosabb ágában, az emberi egészségügy terén észlelhető bajok orvoslása egyedül várható: az igazgatási szervezet alapos és tervszerű alakításának szükségességénél. A mostani, anyagi intézkedéseiben különben kitűnő törvény föhibája az, hogy oly komplikált szervezetet létesített, mely nemcsak nehézkes, de teljesen megbízhatatlan is. E törvény szerint ugyanis a tulajdonképi intézkedő hatóság a közegészségügyi elöljáróság, mely tagjai egy részének képtelensége, más részének túlerheltsége folytán e nagy felelősséggel járó közigazgatási teendőket ellátására abszolúte képtelen s így végeredményben odajutunk, hogy a legüdvösebb törvény, s a végrehajtó hatalom legerélyesebb rendeletei a közigazgatási, törvényhatósági, közegészségügyi stb. bizottságok, alispán és szolgabíró útján eljutnak ugyan nagy későn a községbe, de ott a poros levéltár aktáinak szaporítottánál egyebet alig eredményeznek; s szemét, hulladék, posvány, csatornavíz ott marad a hol volt; s víz, levegő és talaj csak oly miasmatikus alapja a járványnak azontul is.

Ez a jövőben változni fog, változni kell. Számos előjel mutat arra, hogy sem a központi kormány e „Csáky szalmája” féle gazdálkodást tovább tűrni nem hajlandó, sem — különösen minket illetőleg — a törvényhatóság és annak

TÁROZSA.

Kedves Fiorionám!

Mindenek előtt figyelmeztetek, hogy ha még egyszer pascuis illatu levelen fogod kimutatni irányomban többször tanusított bajlandóságodat, azt felbontatlanul fogom vissza küldeni. Először azért, mert a pascuis egészen kiment a divatból, másodsor bizonyos kellemtlenül erős egyéni illatot tetelez fel azoknál, a kik használják. — Maradjunk meg az elévülhetlen kedves illatu rezetánál, a mellyel egy negyedszázad előtt hegyes voltál szagérzékeimet gyakorta megcsiklandozni.

Az a rossz szokásod se mutat valami jó szívre, hogy a régmúlt aranjuzei szép napok emlékeivel háborgatod nyugalmamat.

Mit mondana Jupiter, ha belőle, mint az Európát egykor elrabló híres bikából, kérdőző ókrót csinálnának.

Tudhatnád, hogy Jupiternek is alakokat kellett változtatni, hogy egykori hírnevét fenntarthassa. Az olympus bizonyos dolgokban nem viselte úgy meg az isteneket, mint a mi földünk természetének otromba törvényei az embereket. Nálunk sok híres bika lett már ökrorré. Azután Jupiter mindég lovagias maradt a nők irányában, nem úgy mint néhány nagy-

becskerekű krampusz gavallér. — Noblesse oblige! Ezt tudnia kellene azoknak, a kik nem azért nyertek kutyabőr, hogy kutyáká travestálódjanak.

Hizelgom magamnak, mikor azon meggyőződésben élek, hogy a nagy-becskerekű események téged azért érdekelnek, mert itt buzom vonom örömlen öreg napjaimat. Páratlan jószágú nőm, kinek igaz szeretete kellőleg csak is a más világon lesz megjutalmazható, csak is csirke sülttel és barackkompottal tartogatja bennem a szuszit, mely képpes tesz arra, hogy a Quart Ász Bélát Oraniai Vilmosnál öt percczel előbb kimondhassam.

A darázs természetű Kálmán és művészig jodlirozó, libamániában szenvedő Imre barátom zamatos élcein kívül, a nemes és vendégszerető lelkű Balázs Mária eleméri kurája is azon helyek közé tartozik, hol kedves nőmmel s az én kis Jankuczámmal együtt gazdag szellemi és anyagi táplálék mellett, mint édes otthonunkban, tölthetjük munkamentes napjainkat.

Nagy-Becskereket érdeklőleg igen kedves újdonság, hogy teljes erővel neki fogtak a furásnak, építésnek és kutyafogdosásnak. Furják az ártezi kutat a piarész közepén, kellő erővel építik a kibővitendő megyeházat és fogdosásák dróttal azokat a szegény falusi kutyákat, a kik ide vetődtek a városi kutyá-életet tanulmányozni. Sajátságos protekció, hogy azok a kutyák, a melyek nyakravalót

viselnek, meg is veszhetnek, s az embereket is megmarhatják. Marakodni szerető nyakravalós kutya különben nagyon sok van Nagy-Becskereken.

Az alig múlt napok legmulatságosabb eseménye, hogy a városi képviselő testület a városi tanácsot leszavazta. Szerencse, hogy a városi tanács nem fogja fel helyzetét, úgy mint holmi parlamentarizmus miniszterium, mert különben a Begaparti szemétdombok ma már felügyelet nélkül állának.

Helyzetünket könnyen elképzelheted, ha megírom, hogy 33 Reaumur mellett, jól megtermelt, de éhes legyek társaságában ülünk olyan asztalok mellett, a minőknek munkásai, a haza és közügy felvirágoztatását tartoznak előmozdítani. Vedd még mindezekhez azt is, hogy a Bega által elválasztott Amerikában épen most készítik az Aradáczon divó legolcsóbb tüzelési tápszerket.

Napszámóink csak úgy dülnek jobbra balra a forróságtól, csak az olaszok tartják ki egy citrom, darab jég és bukta mellett.

Irod, hogy ki csak lehetséges meglátogatsz, kérlek odázd el a részemre fenntartott szerencsét a hűvösebb hónapokra. Ha mint ezelőtt egy negyed századdal most is mosó kelmékben és decolirt üdvözölhetnélek, szívesen látnának; de a gyapju, szőr és selyem nagyon kellemetlen vegytani változásokon vezet át a kigőzölgéseket. Menj most a Tátrába, ott a

borovicska meg az ózon meg az irhát is legyűri.

Szökik most innen mindenki, a kinek csak 200 frtnyi hitele van a takarékpénztáraknál; vagy pedig rézbőrűekké lesznek a Begában.

Én esteli 8—10 óráig egy hideg vizzel töltött kádból tanulmányozom a csillagokat és szídom sorsomat, miért nem szült Demkó Pállá vagy Steiniczerré. A Rósa Náci és Loga Konstantin sorsát nem irigylem.

A déli órákban alig látható egyéb piar-czunkon kajszin barack, kicsüngő kutya-nyelvek, vitorla vászoncsikok és ügyvédek. Látogatóba is csak esteli 7 órákor mehetünk, mert elfogadásra a nők csak akkor kezdenek felöltözödni.

A legújabb párizsi divat szerint a szopos gyermekeket alkonyatkor kocskáztatják, és a szalma ekvipázst, búske mosolylyal ajkaikon, az egész család kíséri.

Az ilyen boldogító látvány rendkívül elszomorító azokra nézve, kik vad házasságban élnek, vagy soha se volt törvényes gyerekek.

Újabb időben — a nikljáradék convertálására adtam magamat, a járadékot egy idegen állam nyakába varom, én zsebre vágok 50% -it, a sorsjegy birtokosok pedig ostobaságukon nevelnek.

Lanka Gusztáv.

első tisztviselője — az eddigi közönyben tovább meg nem nyugszik.

A belügyminister megkezdte az egészségügyi igazgatás állami szervezését a közegészségügyi felügyelői intézmény rendszeresítésével s alig hiszszük, hogy az újítás e ponton véget érne.

Törvényhatóságunk intézkedései közül pedig elég legyen utalni azon mozgalomra, melyet a helyi viszonyainkra való tekintettel legnagyobb bajnak, az ivóvíz mizeria megszüntetésének érdekében megindított; továbbá azon erélyes ellenőrzésre, mely a községekkel szemben gyakoroltatik.

De mindez magában nem elég; az első és főfeladat e téren a társadalmi illeti, melynek hatásos közreműködésétől függ minden külső és állandóbb siker. S itt különösen az intelligensebb, mint vezető elemeket terheli a felelősség teljes mértékben. Jegyzők, tanítók, földbírtokosok, kereskedők és képzett iparosok mind megannyi társadalmi osztály, mely ébresztőleg, s a mi még ennél is fontosabb, ellenőrzőleg hatni tartozik a tudatlan s ezért indolens tömegre. S e kötelesség teljesítésétől még azon, sajnos, még ma nagyon elterjedt balhitek sem szabad visszariasztani senkit, mely a közre veszélyes mulasztások és ténykedéseknek a hatósággal való közlésében nem a közérdek köteles szolgálatát, hanem denuncziátást lát.

Emelkedjünk felül e kicsinyes fel fogáson a magasabb érdek kedvéért, s akkor remélhetjük, hogy a mulasztások gyakori büntetése, s a köteles cselekvés ismétlődő hatósági kikényszerítése véget vet a mai képtelen állapotnak, mely mellett a marhák testi épsége és egészsége jobban van megőrzendő mint a természetnek parancsolni hivatott s szellemi fölényvel bíró uré: az emberé.

A megyei székház kibővítése és átalakítása

Íránt megartott zárt ajánlati versenytárgyalás eredményére és a művezetésre vonatkozó megbízottsági határozatot a belügyministerium f. évi július 3-án 35514. sz. a kelt rendeletével jóváhagyta. — Egyben az ellenőrzés teljesítésére, tekintettel arra, hogy a műszaki ellenőrködés elvállalására a helybeli államépítészeti hivatal sokoldalú elfoglaltság miatt hajlandó nem volt, Bartsch Róbert, aradi kir. főmérnök rendeltetett ki a közmunka és közlekedési ministerium által. — Végül még utasította a minister a törvényhatóságot, hogy a művezetéssel és ellenőrzéssel megbízott műszaki közegeknek egymásközli, valamint a vállalkozó irányában megtartandó hatáskörét az állandó országház építési általános feltételek szem előtt tartásával állapítsa meg.

Belügyministeri döntvény igazolási ügyben.

Nagy-Becskerek város képviselő testületének utolsó újjáválasztása alkalmából tudvalevőleg két városi képviselő megválasztását, t. i. Kiss Sándor törvényszéki bíróét és Rósa Ignác fűszerkereskedőét, a városi igazoló bizottság megsemmisítette. A megyei közigazgatási bizottság az érdekeltek felebbezése folytán ezen határozat megváltoztatásával nevezettek igazolta. Ezen határozat ismét az ellenfél által felebbeztetvén, a belügyministerium folyó évi 10897. sz. alatt kelt rendeletével e vitás ügyet azon elvi jelentőségű eldöntésben részesíté, hogy: „az újabb felfolyamodást a felebbezett határozott érdemleges bírálatába való bocsátkozás nélkül utasította el, mivel az 1876. évi VI. t. cz. 58. §-ának b) pontja és az 1871. évi XVIII. t. cz. 54. §-a értelmében községi képviselő választás elleni ügyekben a megyei közigazgatási bizottság végérvényesen dönt.”

A nagy-szebeni esküdtzék megszüntetése.

A hivatalos lap mai száma közli az igazságügyi minister rendeletét, mely a nagy-szebeni kir. törvényszéknek esküdtzéki sajtóbírói hatósági körét megszüntetvén, a sajtóügyek tekintetében a nevezett kir. törvényszék területkörében fekvő nagy-szebeni, brassói, dévai és erzsébetvárosi királyi törvényszékek kerületeit a kolozsvári kir. törvényszék, mint sajtóbírói sajtóterületköréhez csatolta. Ez a rendelet az évi augusztus 1-én lép hatályba. Ezen, az igazságügyi minister által különben már előre jelzett rendeletet minden jó hazafi örömmel fogja tudomásul venni; mert a szászok hetvenkedéseinek és államellenes politikájának a kegyelemdőfést adja meg. Ezzel megszüntetve

vannak az oly esetek, minők legújabb időben is előfordultak, hogy az erdélyi román atyafiak vadjai nyiltan igaznak és lázitanak a magyar állami eszme egysége ellen, a szász „testvérek” pedig fölmentették őket. A nagy-szebeni esküdtzék felett tehát nyugodtan elmondhatni: „requiscat in pace” és ne is támadjon fel soha!

Jegyzői nyugdíj és jegyzősegédek.

Ezen fontos ügyben, melylyel az érdekeltek lapunkban ismétellen foglalkoztak, — újabb ismét vetünk két felszólalást.

Midőn ezeket egész terjedelmükben közöljük, egyszeremind kijelentjük, hogy az ügy fontosságánál fogva legelőzlebb behatóan foglalkozunk a kérdéssel. Az első czikk a nagy-kikindai járás segédjegyzőinek a jegyzői egylet elnökéhez intézett indítványa, mely következőleg hangzik:

Tekintes elnök úr!

A torontálmegyei községi és körjegyzők nyugdíjintézet alapszabályán, a mely 1880. illetve 1881. évben lépett hatályba valamint a későbbi pótszabályok a jegyzősegédekkel nem foglalkoznak, de ez nem is vehető rossz néven, mert akkoriban — bár nem rég volt — a jegyzősegédek oly gyérek voltak, mint a fehér hollók.

Midőn azóta megyénkben sok jegyzősegédi állás rendszeresített, és még folynak a rendszeresítések, továbbá mivel ezen jegyzősegédek a községnek épp oly hivatalnokai mint a jegyzők, habár kisebb ranguk is, felette kívánatos volna, ha a tekintetes jegyzői egylet a jegyzősegédeknek a jegyzői nyugdíjalapba való felvételét — határozatilag kimondaná, miáltal az egylet nemcsak, hogy Magyarország az első lesz, a mely a jegyzősegédeknek is felkarolja és példát adna a más megyei jegyzői egyleteknek, de az alap is növesztetnek és néhány évtized után képes leendő maguknak vagy utódoknak nagyobb nyugdíj biztosítani.

A jegyzősegédek illetve családjaik sorsa, ha a nyugdíj szövetkezethe nem vétetnek fel, szétszorta rosszabb és nyomasztóbb leendő, mint volt a jegyzőké, míg nyugdíjuk nem volt, és ezen aggasztó és felelmes helyzetből őket első sorban a torontálmegyei jegyzői egylet mentheti meg.

Mindezeknél fogva bátorokodunk „Indítványunkat” a tek. jegyzői egylet legelőzlebbi gyűlésének leendő bemutatás végett a) alatt mellékelve azon reménnyel tisztelettel betejjeszteni, miszerint igazságos és jogos kérelmünk elfogadatik.

Indítványunk elfogadása után, az illetékes felsőbb hatósághoz folyamodnánk, miszerint a községek kötelezteszenek épp úgy a jegyzősegédekért, mint jegyzőkért is, jegyzői nyugdíjhoz egyenlő arányban hozzájárulni.

Indítvány.

A n.-kikindai szolgabírói járásban lévő összes jegyzősegédek által indítványozatik, hogy torontálmegye területén lévő összes rendszeresített jegyzősegédek a már fennálló jegyzői nyugdíj alapba a jegyzőkkel egyenlő terhek viselése és egyenlő jogok élvezete mellett mint rendes tagok vétessenek fel.

Fenti kérvény és indítvány a n.-kikindai járási jegyzősegédek által elfogadatulván, az tekintetes Schiller Lipót jegyzői egylet elnökének B.-Sz.-Györgyön megküldetni határozottat.

A mennyiben más járási kártársaink ezen indítványunkat helyeslik, úgy sziveskedjenek járásanként ily forma kérvény és indítvány elkészítve, illetékes helyre hová hamarabb elküldeni, hogy e kérvényünk a tettes jegyzői egylet gyűlésében mielőbb napirendre tűzethessék.

N.-Kikindán, 1885. évi július hó 5-én.

Tolmács Lázár,
jegyzősegéd.

Ezen indítvány által D. Bodó Sándor úrnak lapunk 24. számában közölt indítványa, valamint ifj. Kocsis Ferencz úrnak alább közölt levelének a gyűlés összehívására vonatkozó része ugyan tárgyalatánál vált, alkalma és módja nyilván minden járás érdekelteinek a fenti vagy az alábbi javaslatra nyilatkozni; a mi a gyűlés összehívásának nehézségei és a megjelenés által okozott költségek miatt nézetünk szerint helyesebb is; közöljük azonban ifj. Kocsis Ferencz úr levelét is egész terjedelmében, miután az a fentebbi indítványtól eltérő javaslatot tesz, s kívánatos lenne, hogy a beküldendő nyilatkozatok erre is figyelemmel legyenek.

Egresen, 1885. július 2-án.

Ezen, Tolmács Lázár n.-kikindai segédjegyző által megpendített tárgy fontossága megérdemli, hogy ezzel kártársaink, D. Bodó Sándor jegyző úr által jelzett módon, minél előbb foglalkozzanak.

Az eszme felvetetett, de t. kártársaim közül sem Tolmács Lázár, sem Abranovich Géza nem adták meg a keretet, melyben ezen életrevaló

eszme megtestesítése eszközölhető lenne. Megkísértem ezt tenni a nélkül, hogy az összehívandó értekezlet határozatát befolyásolni akar-nám.

Mindezek előtt kijelentem, hogy noha a nyugdíj szabályzat 3. §-ában a községekre kivett illeteket nem tartom igazságosnak, miután arányosabbnak tartanám adó forint utáni megadóztatást, mindazonáltal azt mint megálapítottat elfogadom alapul, s részletes javaslatomat annak alapján teszem meg.

Nézetem szerint a segédjegyzők nyugdíj alapja együttesen lenne kezelendő a községi s körjegyzők nyugdíj alapjával.

Ezen közös nyugdíj alap jóvedelmét képezné a mostani jegyzők alapba befizetett járulékokon kívül:

a) A régi nyugdíj szabályzat 2. §-ának a) pontjában jelzett, s az ott körül irt módon felvezendő összeg fele része; másik fele része fizetendő lenne, a segéd jegyzőknek jegyzővé választása esetén, 2 év lefolyása alatt.

b) Minden segédjegyző, ki magasabb fizetéssel ellátott állásba nyer áthelyezést, fizetne fizetési különbezetének 2 %-át.

c) A nyugdíj szabályzat c) pontja esetén befizetendő 5 frt.

Továbbá a nyugdíjszabályzat 3. §-ában foglalt évi díjak következő módosítással.

1) Minden segédjegyző évi fizetésének 1 1/2 %-át.

2) A községek a jegyzői nyugdíj alapba fizetett összegek fele részét minden egyes segédjegyző után lennének kötelesek a meghatározott időben a nyugdíjalap pénztárába befizetni.

A nyugdíj kiszabására nézve irányadó a 19. §, melynél a nyugdíj legmagasabb összege 400 frtban lenne megállapítandó.

A szolgálati idő beszámítása a 19. §. a) pontja alapján történne.

Ezekben röviden jeleztem a keretet, melybe nézetem szerint a segédjegyzők nyugdíjaztatása beilleszethető lenne.

Midőn kijelentem, hogy e nézeteknek csálhatatlanságot vindikálni nem akarok, egyszeremind hangsúlyozom azt, mit D. Bodó Sándor úr Tolmács kártársamhoz irt, hogy t. i. hívja össze a megyebeli s. jegyzőket N.-Kikindára egy értekezletre, a felmerült kérdés megvitalására, tegye a határidőt jó távolra, pl. augusztus 9-ére, hogy ez idő alatt minden járás megválaszthatja képviselőit, s ott beszéljük meg e tárgyat.

De mindezek felett szükséges, hogy ne engedjük elaludni e tárgyat, hanem lássunk hozzá a munkához, hiszen saját érdekünkben csak nem fogunk késlekedni, csak nem fogunk habozni.

Tehát a viszontlátásra!

Ifj. Kocsis Ferencz,
segédjegyző.

HIRHARANG.

* Örömmel közöljük a „Torontál” című lap ügyét szíven hordó közönséggel, hogy főispánunk szakavatott körültekintésének, és alispánunk szives közbenjárásának sikerült Dr. Orsó Mátyás urat a lap főmunkatársául megnyerni. A lapunkkal jövőben fennálló viszony, de magának az illetőnek szerénysége tiltja, hogy személyét illetőleg dicséretsekbe bocsátkozzunk; kiváló képessége és buzgalma azonban annyit kötelese-günkkel tesznek megemlíteni, hogy a lapot érdeklő munkásságban való részvéte, a lapnak belbecsét és publicistikai értékét nagy mérvben emelendi.

A szerk.

* A t.-kanizsai kerület jegyzői nevében Dimitrieves Pal t.-kanizsai jegyző egy ottani értekezlet megbízásából nyilvános közönellet mond a t.-kanizsai járás szolgabírájának, Issekutz Antal urnak annak indokából, hogy nevezett szolgabíró kezdeményezése az e járásbeli jegyzőknek alkalmat adott a megye alispánjának Tallián Béla urnak és szeretett nejkének hódolatukat, tiszteletüket és ragaszkodásukat kifejezhetni. Ugyancsak köszönellet nyilvánítt Maldeghen Arthur és Wagner Károly mérnök urnaknak a rendezésnél való közreműködésért.

A helybeli helyét hitközség építkezései, melyekre a hitelekezet már rég készült, a hét elején vétettek tényleg fogantatva. Egyelőre csak egy nagyobb szabásu paplak fog építetni a kasinói épület hátsó részével szemközli kerli helyiségben, s annak egy része addig, míg a templomépítési alapítke a kellő összegig felszaporodva, a templom is kiépíthető lesz, imaháznak fog használatni. — A kik a terveket látták, azt állítják, hogy az új épület egyik díszé lesz az amerikai városrészeknek.

* Törvénykezési szünet. A helybeli kir. bíróságoknál a törvénykezési szünet a mult héten vette kezdetét. A szünet augusztus végéig fog tartani, mely idő alatt a kir. törvényszéknel egy: Hosszú György mint elnök-ből, és Kühnel Oszkár, valamint Kiss Sándor törvényszéki bírákból álló szüneti tanács működik. A járásbíróvágnál maga Pohut István kir. járásbíró intézi a szüneti ügyeket.

* A n.-becskereki artézi kut furatása a mult hét végén kezdődött. A munka gyorsan halad előre s midőn e sorokat írjuk, a furás már 60 méter mélységű a nélkül, hogy a kívánt víz jelentkezne. A munkalapot az nehezítette meg, hogy az első homokréteg, mely a vízválasztó agyagot megelőzte, rendkívül vastagnak bizonyult, a 7-ik métertől a 34-ig méterig terjedvén. Jelenleg kékes agyagban halad a furás, melyben azonban már itt-ott homok is jelentkezik. Ebből remélhetjük, hogy a vízvezető homokréteg már nincs messze s a mint a furás odaér, a víz is meglesz. Kívánjuk mielőbb.

* Torontálmegyei artézi kutak. A nagy-becskereki artézi kut furatása alkalmából nem lesz érdekelten a megye területén már eddig létesített valamint létesítendő szándékolt ily kutakra vonatkozó adatokat közlelebbre ismertetni. Ezen, az élvezhető ivóvíz nyereség szempontjából oly fontos tényezők létesítésére irányuló mozgalom részben magánkezdeményezésre részben és kiválóan pedig hivatalos intézkedésre, jelsul a megyei alispánnak mult és folyó évi több rendbeli rendeleteire vezethető vissza. Teljesen kész és a közhasználatnak átadott ily kutak léteznek már: a bánlaki járáshoz tartozó Zichyfalván három, a szl.-jénosi határban lévő kinstári bérleten kettő s az ó-lézi pusztán egy; a módosi járáshoz tartozó Szécsény községben egy, mely a közmalom czéjaira készült, de közhasználatnak is át van engedve; továbbá az alább említett szerb-módosi kut. Végül az alibunári járásban Keller Agost sándorfalvi közmalom tulajonos furatott egyet, mely részben szintén közhasználatu. Ily kutak furása továbbá elhatározottat és legelőzlebb foganatosítani is fog: Hejducsan, N.-Margittán, B.-Ujfalván, Franczfölden, Gyurgyeván, Zsombolyán, Grabácson, Magyar- és Nyemet-Czernyán. Végül N.-Kikindán a furás meg is kísértetett, de eddig eredményre nem vezetett.

* A módosi artézi kútfurás sikerült. A mi fölrünkön nagyban megkezdett furási munkálat sikerének valószínűségét is nagyban emelő ezen kedvező hírt vettük Módosról. A keresett ivóvíz 54 méter mélységből fakadt fel, nem valami túlságos nagy nyomással, de oly minőségben és mennyiségben, hogy a siker teljesnek mondható. Minthogy azonban a furás kiépítése illetve a csövezés nem történt azonnal a teljes mélységig, a forrás utóbb, valószínűleg belső fölömlás folytán, eldugult, úgy hogy az újabb megnyitás ismét néhány napi munkát fog adni.

* Az Ellmer-féle vendéglő nyári helyiségében ép oly sikerült mint látogatott társas estélyt rendezett a „n.-becskereki munkás-képző- és társas-egylet” f. é. július 6-án. — Az estélynek Nedelkovic György, detmoldi udvari énekes közreműködése adott különös érdeket, ki erős és jeles iskolára valló, de már nem ifju bariton-jával az est műsorát dominálta. A műsor öt pontja az ő előadásából állott s a közönség azokat oly tetszéssel fogadta, hogy nagyrészt ismételnie, majd a műsört megtoldani is kellett. Kersch ur zongorakísérete, valamint a közreműködött egyleti dalárda és solo-quartett is megérdemelt tapsokban részesultek. Nagy derűséget keltett az Andel, Knopf és Neumann urak által előadott „Drillinge” című bohós apróság is. Végül a műsoron kívül Nedelkovic kisasszony szavalt még németül és közkívánatra. Eckstein Jenny kisasszony gyönyörködtette a közönséget magas és udén csengő sopránjával. A hirtelen megeredt eső megette a fiatal-ságnak azt a sziveséget, hogy beszorította őket a táncsterembe s így márcsak „musszájból” is tánczra perdtettek az arra való. Különben a tánczosokon egyáltalán nem lát-stott meg, hogy kényszerűségből tánczolnának.

* Peres ut. Szécsensalva, Barákháza és Krivabara községek évek óta perben állnak gr. Karacsonyi Guidó bánlaki uradalmával, mely az ezen községek által évtizedeken keresztül használt s a Ráros pusztát átszelő közlekedési utat elzárta s így nevezett községekre uézve a közlekedést Delta, mint legelőzlebbi vasuti állomásfelé, az év legnagyobb részében csaknem lehetetlenre tette. Az ügy ez időszert meg közigazgatási uton tárgyalatik, s annak során két egybehangzó határozattal kimondatott, hogy az ut a régi használatnak megfelelőleg megnyitandó. Azonban a belügyministerium az ügy alapos felülbírálatára szempontjából helyszíni szemlét talált szükségesnek s annak küldöttségileg leendő foganatosítására utasította a megyei közigazgatási bizottságot. Ezen szemle megjelítésére Tallián Béla alispán elnökelte alatt Enyed Albert főmérnök, a tisztú ügyészség egy tagja, Pap Simon, Vécsey István és Gyertyánfy János bizottsági tagok küldettek ki, a kik hétfőn, e hó 6-án, rándultak ki a helyszínre, honnan csak ma térnek vissza. Mindenesetre nagy apparattal járó eljárás!

* A török-becsei római éremleletről Szentkirály Jenő dr. kitűnő historikusunk és régészünk terjedelmes levelet

...tűnet. A hely-
nykezési szűnet
zűnet augusztus
latt a kir. tör-
gy mint elnök-
nt Kiss Sándor
neti tanács mű-
a Pohut István
ügyeket.

Ártézi kút
kezdődött. A
mídon e sorokat
nyelviségű a né-
eznek. A mun-
hogy az első
gyagot meg-
zonyult, a 7-ik
dvén. Jelenleg
melyben azon-
ntkezik. Ebből
omokréteg már
s odaér, a víz

Ártézi kú
zi kút furatása
n a megye te-
valamint létesí-
natkozó adato-
n, az élvezhet
oly fontos té-
szagalom részint
n és kiválóan
jelsul a me-
évi több rend-
szsa. Teljesen
dott ily kutak
oz tartozó Zi-
hatáiban levő
lélezi pusztán
Szécsány köz-
széjlaira ké-
van engedve;
rb-módosi kút.
ler Ágost sán-
furatott egyet,
latu. Ily kutak
s legközelebb
zán, N.-Mar-
cz, Gyurgyevón,
r- és Német-
fúrás meg is
e nem vezetett.

Kútfúrás
nagyban meg-
ek valószínű-
kedvező hírt
óvíz 54 méter
alami tulságos
zben és meny-
nek mondható.
ítése illetve a
teljes mély-
geg belső föld-
fog az újabb
nkát fog adni.

Érdéglő nyári
mint látogatott
becskerek ki-
as-egyület-
ek Nedelkó-
ének köz-
ket, ki erős és
m ifjú bariton-
A műsor öt
s a közönség
ogy nagyrészt
oldani is kel-
e, valamint a
da és a solo-
sokban része-
e az Andel,
által előadott
g is. Végül a
kiss szonny
ánatra. Eck-
nyörködtette a
ő sopránjával.
ette a fiatal-
y beszorította
árcsak „mu-
az arra valók.
alán nem lát-
tanczolnának.

Barárháza
perben álla-
i uradalommal,
évtizedeken
sztatát átszóló
nevezett köz-
tta, mint leg-
v legnagyobb
ette. Az ügy
uton tárgyal-
hangzó hatá-
a régi hasz-
dó. Azonban
apos felülbi-
szemlélt talált
gileg leendő
yei közigaz-
megejtésére
alatt Enyedy
ég egy tagja,
Gyertyánffy
k ki, a kik
helyszínére,
Mindenesetre

mai érem-
kötendő histo-
mes levelet

intézt az „Archeologiai Értesítő” szerkesztőjéhez, mely a folyóirat legutóbbi füzetében latott napvilágot. A levél adatai szerint az Al-Tisza vidékeinek talaja rendkívül gazdag prehisztórikumokban. Római és görög érmek elszórva szintén gyakran fordulnak elő. A pannoniái pénz, ezen a Pannoniával ugyyszólván határos barbar földön, melyet az alduai kal- márus terményei miatt kénytelen volt fölkeresni, mindenesetre gyakori lehetett. Azonban római élet és műveltség nyomaira, római háztartásra, egyes vagy tömeges állandóbb lakhelyekre még nem akadtak az egész táj- közben sehol. Római kolóniák emléke sehol sincsen az Al-Tisza balparti vidéken, sőt római érmeket sem lehetett eddigleg tömög- esen együtt találni. Rendkívül örömet szer- zett tehát nekem — írja dr. Szentkláray — az első tömeges római érmelelet, melyet a napokban Török-Becsén, az ugynevezett Be- regben, a borjasi Tisza-átvágás kiszélesíté- sével foglalkozó hűveimnek ásója napfényre hozott. A Tisza régi medrétől néhány száz lépésnyire mintegy másfél méternyi mélység- ben egy öblös cseréppárnára akadtak, mely szing tele volt római érmekkel. Az érmeek Constans és II. Constantius korából valók s dr. Szentkláray 10 jellemző darabot bekezdött a nemzeti múzeumnak. Pár lépésnyire a római érmeek felőlhetől egy másik munkás-csoport történelmelőtti tárgyakra bukkant. Prehisztó- rikus sír lehetett az, melyben durva készítésű szétmálott anyagdarabok kívül csak egy őskori vadkecskének házi használatra kiké- szített s már megkövesült szarva került ki épségben, mely szintén a múzeumba küldetett. A talaj, melyben e kecskeszaru találtatott, sokkal mélyebben fekszik a római lelet tala- jánál és a szaru petrifikációja bizonyítja, hogy a Tisza sok századon keresztül rajta hőmpolygató el hullámit. — Rendkívül ér- dekellet várjuk azon szakavatott ismertetést is, melyet a jeles tudós a most foganatba vett meggyeház-építkezéseknél föltárt régiségekre vonatkozólag lapunknak ígért, s melyet való- szinűleg már legközelebbi számunkban közöl- hetünk.

*** Panaszos felszólalást** vettünk az amerikai és oppovai városrészekből, melyek a közútszításnak a közegészségre veszélyes hiányáról tanuskodnak. Különösen a részben nagy a panasz, hogy a víz és más elhasznált és mindenféle hulladékokkal telített folyadékok a házak előtti nyílt csatornába bocsáttatnak s ott a nagy melegben csakhamar oly posványokat képeznek, melyek a fi- nomabb szagérzékkel bírókra nézve a közle- kedést majdnem lehetetlenné teszik; továbbá, hogy az állati hullák eltakarítására sem for- dítatik kellő gond. Eltérőnek tartjuk e pa- naszokat a városi hatóságnak s különösen a városi egészségügyi bizottságnak tudomására hozni s egyszersmind figyelmét felhívni azon személtornyokra és hulladék lerakodásokra, melyek a Begának a városban megközelíthető csaknem valamennyi partrészeit elékeltenik s minden más bajtól eltekintve ivóvizünket veszélyes módon megfertőztetik. Lesz talán, vagy ha nem lenne, sürgősen alkotandó olyan szabály, melylyel az illető tisztán az illető háztulajdonosok kényelemnyszereléstől eredő merényletek megakadályozhatók. Még csak azt tesszük hozzá, hogy veszély a kése- delemben!

*** Méhtelegek.** Buzgó tanfelügyelőnk egyik kedvencz eszméje a méhészetnek, mint egyik legjövendőmezőbb gazdasági mellékfog- lalkozásnak minél nagyobb elterjedése, ismét egy nagy lépéssel közeledett megvalósítása felé. Eltekintve ugyanis az újabb időben a községségi iskolák mellett létesült nagyszámu telepektől, legújabbban B-Ujfalun, az ottani magyar tanfelügyelő állami iskola mellett ren- dezett be a földművelési-, ipar- és kereske- delmi miniszterium ugyanancsak a tanfelügyelő kezdeményezése folytán egy méhészeti mintá- telepet, mely a tanító kezelésére bízott.

*** Iskola javadalmazása.** Után- zásra méltó áldozatkészséget tanúsított a kir. kincstár az úrményházi községségi iskola két tanítója iránt, a kiknek egyenkint 10—10 kat. holdnyi szántóföld haszonélvezetét biztosította olykép, hogy ezen haszonélvezet mindenkorra a tanító jóvadamalmazás kiegészítésével szolgáljon.

*** A magyar nyelv kötelező oktatásáról** szóló törvényben szabott hatá- ríró, mely alatt a magyar nyelvet nem tudó tanítók ezen nyelv elsajátítására és ebbeli képességüket igazoló vizsgálat letételére kö- teleztettek, a folyó tanévvel jár le. Azon, mellesleg megjegyezve, igen csekélyszámu torontálmezei tanítók, kik eme köteleességük- nek még meg nem feleltek, részint a bajai, részint az aradi tanítóképződéknél e nyáron is megnyitott póttanfolyamokra küldettek, melyeknek sikeres bevégezésével Torontálmezei összes tanítói az e részbeni törvényes quali- fikációval bírnak s így mi sem fog annak utjában állani, hogy az állami nyelv minden e megye területén létező iskolában oktattassék. Az ellenőrzés ismert erélye arra nézve is nyújt biztosítékot, hogy a tanítás kellő sikert is fog felmutatni.

*** A magyar nyelv tanítása a határvidekeken.** Annak idején közöltük volt, hogy a magyar nyelv terjesztése és a hitfelekezeti iskolákban meglehetősen pangó népnevelési ügy általános emelése érdekében csak a mult tanév kezdetén 14 magyar tan- nyelvű állami népiskola lett felállítva a To-

rontálmezeihez tartozó volt határvidekeken. Annak idején azt is említettük, hogy e téren a kezdeményezés és a kivétel érdeme első sorban faradhatlan tanfelügyelőnk Steinbach Antal kir. tanácsost illeti. Ugy neki, mint kezdeményezőnek, valamint minden jó ér- zelmű magyar hazafinak őszinte örömet vé- lünk szerezni, midőn ma ezen iskolák egyi- kének, a czrepajainak mostanában meg- tartott zárvizsgálatáról szóló tudósítást a szo- kottnál hosszabb terjedelemben közöljük. Le- velezőnk egész lelkesedéssel ír e vizsgálat lefolyásáról, melyen a szerb anyanyelvű, soha magyar nyelvet az iskolán kívül nem hallott tanulók valóságos meglepetést szereztek a jelen voltak, kik között Hegedus Miklós antalfalvi vizgabíró első helyen említi tudó- sítónk. A vizsgálaton 44 szerb anyanyelvű tanuló vett részt, kik Schmidt Antal ta- nító vezetésével alatt annyira haladtak a magyar nyelv elsajátításában, hogy nemcsak az ősz- ses tantárgyakból igen tiszta kiejtés- sel, szabatos és értelmes előadással válaszol- tak, hanem az üdvözlő, és záró beszédeket, szavaltokat, költeményeket ép oly lelkesen és érzelmeteljesen adták elő, mint ha nem Czrepaján, hanem valahol a Tiszaháton cse- peredtek volna föl. Az eredmény annál bá- mulatra méltóbb s a tanító érdeme annál nagyobb, mivel a gyermekek egyetlen egy- nek kivételével, ki Debelyácsán járt iskolába, soha magyarul nem hallottak, s valamennyi- vel az olvasás tanításánál kellett kezdeni. A vizsgálat befejeztével Hegedus szolgabíró ju- talmazású könyveket és képeket osztott szét a gyermekek között s ismételtén kifejezte el- ismerését a tanítónak az elért szép erd- mény felett. Ezen megérdemelt elismerést mi- azon jó kívánsággal töltjük meg, hogy adjon az ég sok oly iskolát és tanítót e hazának, s végvidékünknek s akkor nemcsak ott is hangzani fog a magyar szó, hol még rövid idő előtt ritkaság volt.

*** Öngyilkossági kísérlet.** Am- brus József cizmadialeány vágott olommal baloldali mellkasának szívallati részébe lött. Az olomdarabok a háterincz oldalig hatol- tak és jelenleg is ott vannak. Az ifjú élete veszélyben forog már azért is, mert egyes olomrészek a tüdőt is sértvén, a sebesültnél a tüdőgyulladás jelei is mutatkoznak.

*** Hivatalos jelentés** f. évi június hóban N.-Beeskerek városában észlelt egész- ségsügyi viszonyokról. A halálozók következ- zők: Ragályos betegségek u. m.: himlő 3, vörheny 5, hártysággelobb 2, más betegsé- gek 41, összesen 51 eset. — Születés 41 jelentetett be.

*** Az itteni postahivatal** vasár- és ünnepnapokon működni fog: reggel 8-12-ig, délután 2-3-ig. Vasárnapi szűnet nem fog tartani decz. 15-16! január 15-ig. A tartandó szűnetek ideje mindig a vasuti és postejára- toktól függnek.

kereskedelmi egyezmény megújítása iránti leirata folytán meghallgatta kiküldött tag- jainak szakvéleményét, melyek szerint Romániával való kereskedésünk csekély fejlettségének oka abban keresendő, hogy Románia nagy erőfeszítésekkel emancipálni törekszik magát az ipar- czikkek behozatala alól, hogy az ottani nép a magyar kereskedelmet és ipar- rossz szemmel nézi, hogy a magyar bíróságok által román alattvalók ellen hozott ítéletek végrehajtása Romániában sok akadályba ütközik, stb. Mindamellett a szakközvegek, föltevve, hogy a sérlekk orvoslása biztosítottatik, elvben a szerző- des megújítása mellett nyilatkoztak és azon óhaját fejezték ki, hogy az érték- szerinti vámok eltörlése mellett suly- szerinti vámok állapíttassanak meg. — Weisenfeld Jakab és Wahrmann Mór fölszólalásai után a kamara is ily érte- lembe határozott, megbizva az elnök- séget a miniszteriumhoz intézendő föl- terjesztés szövegezésével.

A kérdésnek békés uton leendő meg- oldása kívánatos ugyan, de a nyers- terményeinknek a román terményekkel szemben nyújtandó védelem érdekében egy messzemenő engedelmekre, — mint a kamara teszi — hajlandók nem lennénk.

Gazdasági heti szemle.

N.-Beeskerek, 1885. július 8-án.

Megyezerte az aratási munkálatok kettőzött gyor- súsággal folytatottak. Az árpa már le is van aratva; a buza is részben keresztetbe van rakva de még igen sok learatni való áll lában. Minőségére nézve nagyon kedvező a kilátás de mennyiségre nézve csak közép jó az eredmény. Zab még nem érett és csak f. hó második felében kerül kasza alá. Az utóbbi esőzések folytán, ezen termény is lényegesen javult és a minőség abban is helyre fogja hozni a mennyiség hiánya által okozott csorbat. Tengetri az egyetlen terményünk, melyben a nagy szárazság semmi kárt nem okozott és mely igen szépen fejlődik, lombosodik s most már megerősödve, kezd zászlosodni. A gabonárák — búzám, — nem arányosak a termésrel; sőt aggasztóan rosak. Búza új kötésre 7 frt m. m. zab 5 frt. Régi készletek alig jönnek piacunkra s azért nem is jegyeztenek. Csupán tengetri fordul elő kereskedelemben 5 frt 30 kr. 5 frt 40 kr. m. m. kint. — dy.

Az ausztriai vetések állásáról.

Gazdáinkat minden esetre érdekelni fogja, hogy a velünk legszorosabb gazdasági közös- ségben álló s nyersterményeink legtömegesebb fogyasztói által lakott Ausztria termési ki- látásai milyenek. Az osztrák földművelési miniszter erre vonatkozó legújabb hivatalos közleménye a következő: Az utóbbi esőzések következtében az őszi vetések javultak. A rozs ugyan ritkán maradt, de szép kalászatokat vetett, és még mindig lehet belőle gyenge közép- termésre számítani. A buza normalis közép- termést ígér. A közép zónában a rozsratás megkezdődött, délen pedig már sok helyen befejezték. — Kevésbé jól fejlődött az árpa és zab, melyekből csak gyenge eredményt várhatni. A tavasziak és kapasnovények még érzékenyebben nélkülöztek a bő esőzést, csakis a burgonya áll kissé megnyugtatóan és nedves időjárás esetén még telemes javulás várható. A tengetri általában kielégítően áll. A széna és here északon és a lapályos helyeken gyenge termést adtak, több helyen az idej szerénatermés a rendes termének felét sem adta. Ellenben az alpesi tartományokban sok széna termelt. A szőlő csaknem kivétel nélkül igen szépen áll; a szemekek a jobb vidékeken már ki vannak fejlődve, a rovarok pusztítása igen csekély mérvű. A komló állása szép reményekre jogosít.

*** Rionone Adriatica di Sicurta es. kir. szab. biztosító társaság Triesztben.** Június 25- én tartotta meg Triesztben e társaság Neumann Henrik vezérigazgató ur elnökelete alatt közgyűlést, melyen az 1884. üzletév zárszámadása az igazgatósági jelen- tés tárgyalattak. A jelentésben konstatáltatik, hogy a mult évi üzleteredmény nagyon kielégítő volt, s hogy minden a társaság által gyakorolt biztosítási ág hozzá- járult a szerencsés eredményhez. Ezek után minden egyes szak világotatott meg kellőleg. — I. Életbiz- tosítások. Az 1884. év december 31-én érvényben volt biztosítások összege 6,644,869 frt tőke, 54,991 frt járadék a tulései, továbbá 25,913,426 frt tőke, és 12,459 frt járadék az elhalálozási biztosításoknál. A nyeresémdíj bevétele 1884. évben 1,286,854 frt ment, ugyanezen osztály tartaléktőkéjének járuléka pedig 303,092 frtot tesz ki. A tulései és eszedekessé vált járadék biztosításokról, a viszontbiztosítások levonása után 203,498 frt, haláleset és eszedekessé vált vegyes biztosítások után 408,104 frt fizetett ki, azonkívül a decz. 31-én függőben volt haláleset és tulései biz- tosításokra 97,052 frt tartatott vissza. A folyó biztosí- tások nyeresémdíj tartaléka 6,847,101 forintban álla- pított meg, a melyből 771,050 frt viszontbiztosításokra esik és ennek leszámitásával a mult évhez képest 333,309 frt növekedést mutat. A nyeresémdíjzettel biz- tosítottakra az utóbbi három évi időtartamról 50,561 frt 62 kr. esik osztalékul. Az életbiztosítási osztály nyeresémdíj 96,616 frt 72 kr. összegben az általános zárszámlára vitetett. — II. Tűzbiztosítások. A nye- resémdíj bevételek 548,9360 frt mentek és a mult év- hez képest 190,766 frttal emelkedtek. Több évi biztosítá- sok nyeresémdíjzárójára 1884. decz. végével 17,573,815 frt rug. Tűzkárokról 3,568,648 forint fizetett ki, mely összegből viszontbiztosításokra 1,797,940 frt esik.

Azonkívül függő károkról tartalékba helyeztetett 174,844 forint. Viszont biztosításokra 2,567,187 forint adatot ki. A készpénz díjtartalék 43,208 frttal 1,475,697 frt emelkedett. — III. Szállítmánya biztosítások. A bevett nyeresémdíj 166,905 frt, a viszontbiztosítá- sok 67,442 frt, a kifizetett károk, a viszontbiztosítások levonásával 47,377 frt mentek, a viszontbiztosítások pedig 4712 frt tartatott vissza. — IV. Jégkárbiz- tosítás. A nyeresémdíj bevételek 7,135,742 frtot tesze- nek, a viszontbiztosításokra 469,743 frt kellett, a károk pedig a viszontbiztosítások levonásával 1,392,427 frt kerültek. A Rionone által, fennállása óta minden szak- ban eszközött kártalanítások összege kerek 121 1/2 millió frt rug. Az 1884. évben elért nyeresémdíj 631,121 frt 64 kr. tesz, ehhez véve a mult évi mara- dékot 636,159 frt 11 kr. kapunk, melyből egyelőre 250,000 frt a jégkár biztosítási üzlet külön tartalék- összegének emelésére, 127,066 frt 37 kr. pedig az ár- folyam ingadozásai tartalékhoz esotlatottik. Az ezután megmaradó összegből 45,444 frt 83 kr. a nyeresémdíj- tartalék alaphoz esotlatatik és ezen összegnek, valamint az igazgatók és felügyelők osztalékának, végül pedig a társaság hivatalnokai tartalék és segélypénztára ré- szére megállapított összeg levonása után 167,066 frt 95 kr. marad osztalékul. Az osztalék részvényenkint 50 frtban állapított meg és július 1-től kezdve fizet- tetik ki. A tartalékok 1884. évben 798,910 frt 42 krral emelkedtek és jelenleg 8,989,812 frt 80 krt tesznek. Ezek a következő tételből állnak: Az életbiztosítá- sok nyeresémdíjtartaléka 6,076,050 frt 28 kr.; a tűzbi- tosítások nyeresémdíjtartaléka 1,475,697 frt; a szállít- mánybiztosítások nyeresémdíjtartaléka 17,432 frt; a jég- biztosítások nyeresémdíjtartaléka 400,000 frt, tartalék árfo- lyam ingadozásokra (zárszámla A) 144,283 frt 18 kr., tartalék árfo- lyam ingadozásokra (zárszámla B) 144,283 frt 19 kr., az életbiztosítási osztály különös nyeresémdíj tartaléka 15,000 frt, nyeresémdíj tartalékalap 582,066 frt 85 kr. A társulat hivatalnokai takaré- és segélypénztárának vagyona 229,542 frt 50 kr. A választások, melyek az alapszabályok értelmében voltak teljesítendők, azt eredményezték, hogy Lutteroth Her- mann báró ur az igazgatótanács tagjává és Dr. Morpurgo Emil báró ur felügyelővé újból megválasztattak.

Vasutügy. Thüringia-szász-magyar- vasuti kötelek. Az 1880. évi január 1-től fen- álló áru díjszabás IV. sz. részéhez való f. é. július 1-től érvényes VI. pótlék lép hatályba, mely új, illetve mérsékelt tételeket tartalmaz fakéreg szállítására.

A torontálmezei takaré- és hitelbank 1885. évi június havi forgalom kimu- tatása

I. Takarékpénztári betételek frt kr.
állás május hó végével 431319 29
betételek június hóban 12889 81
összesen 444209 10
vissza fizetések június hóban 33803 60
állás június hó végével 410405 50

II. Folyó számlai üzlet
tevőleges egyenleg május végével 52841 41
kiadott június hóban 18 46
összesen 52859 87
vissza fizetések június hóban 723 —
állás június hó végével 52136 87

III. Leszámitolási üzlet
a) bankváltók
a tárcza állás május végével 365002 93
leszámitoltott június hóban 189670 08
összesen 554673 01
vissza fizetett és visszleszámitoltott június hóban 199278 02
a tárcza állás június végével 355394 99
b) hitelegyleti váltók
a tárcza állás június végével változatlan 5955 —

IV. Előlegek értékpapirokra
állás május végével 8948 50
kiadott június hóban 164 —
összesen 9112 50
vissza fizetések június hóban 73 —
állás június hó végével 9039 50

V. Ingatlan kölcsönök
állás május hó végével 113855 63
vissza fizetések június hóban 100 —
állás június hó végével 113853 63

VI. Pénztár-forgalom
készpénz egyenleg május végével 25656 39
bevételek június hóban 325985 41
összesen 351641 80
kiadások június hóban 342170 43
egyenleg június hó végével 9471 37

IRODALOM és MŰVÉSZET.

A „Képes Családi Lapok” 40. számának tartalma: „Egy kabát története.” (Humoreszk vége.) Balogh Páltól. — „Viszontlátások.” (Költemény.) Varsányi Gyulától. — „Órszi kedvese.” (Elbeszélés folytatás.) Körösi Henrik-től. — „A sziv joga.” (Elbeszélés.) Paral Bertalantól. — „Hazai fűrdőink.” (I. Margitsziget. Gül Babától. — „Házasság pénztár.” (Regény folyta- tása.) Dr. Horváth Miklóstól. — „Ibrahim.” (Elbeszélés vége.) — „Az országos kiállításról.” XIII. A keleti pavillon. — XIV. Szobrok. Dr. Berényi Páltól. — „Aglajá néni unokahuga.” (Elbeszélés folytatása.) Munkácsi Kálmántól. — Képmagyarázatok. — Mindenféle. — Képeink: Lóterel és Ausztráliában. — Az erdei séta. — Arab mesemondó. — A keresztmama. — Melléklet: „Az Ingoványon át” (eredeti regény Sziklay Jánostól.) 1—16 oldala. — Borítékon: Az olvasókhöz. — Heti naptár. — Sakktalány. — Magikus szám-rejtvény. — Talányok megfejtése. — Megfejtők névsora. — Jutalmak stb. — Előfizetheti: Méhner Vilmosnál, Budapest IV. ker. papnövelde utca f. sz. Egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr.

Felölös szerkesztő: Lauka Gusztáv.
Főmunkatárs: Dr. Orsós Mátyas.

Pályázat.

Dinyás községében rendszeresített és a megye teljes törvényhatósági bizottságának 544.9663. ex 1885. sz. határozatával jóváhagyott 200 frt évi fizetéssel javadalmazott jegyzői irnoki állomásra választás utáni betöltésére a határidő f. évi **Julius** hó 25-én, d. e. 10 órára, Dinyás községében

ezennel kitévetvén, felhívtnak mindazok, kik ezen állomást elnyerni óhajtnak, hogy ez iránti kérvényüket — melyben a magyar nyelven kívül a szerb nyelvtől tökéletes bírása is igazolandó — a választást megelőző napig ezen szolgabíróshoz nyújtsák be.

Kelt Párdányban, 1885. évi június 24.

Torontálmegye párdányi szolgabírói hivatal.

1885

KLIALLITÁS

MEGHÍVÁS.

A FOLYÓ ÉVI ORSZÁGOS KIÁLLITÁS ALKALMÁBÓL

CLAYTON & SHUTTLEWORTH

BUDAPESTEN és VÁCI KÖRÜT 63.

V., VÁCI KÖRÜT 80. SAJÁT, KÉLŐN É OZÉLRA ÉPÍTETT HELYSÉGEIBEN, EGY RENDSZERES DÚSAT ELLÁTOTT

GAZDASÁGI GÉP-KIÁLLITÁST

RENDEZETT BE.

melynek számos megtekintésére az érdeklődők tiszteltetve meghívtnak.

1885

KLIALLITÁS

KLIALLITÁS

KLIALLITÁS

KLIALLITÁS

(190-20.10)

Budapesti kiállítás

SORSJEGYEK a 1 ft.

Főnyeremény **100.000 ft.**

20.000 ft.

10.000 ft.

5000 ft értékben stb.

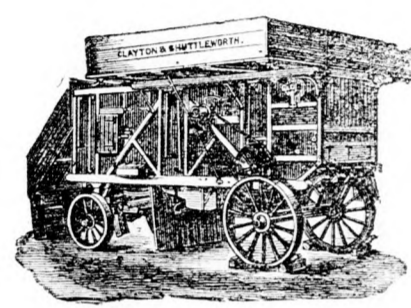
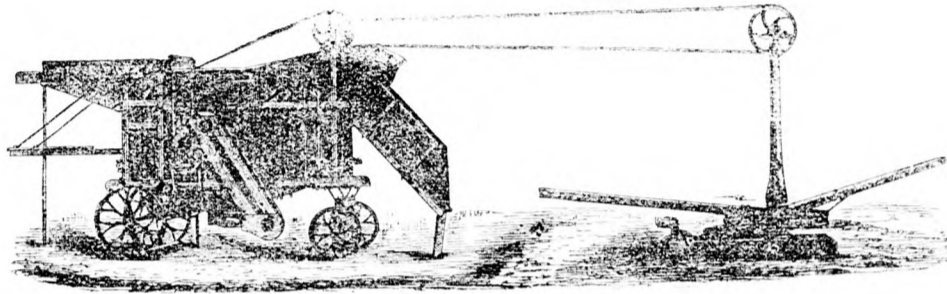
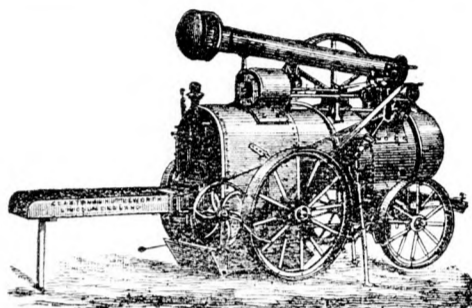
4000 nyeremény

Az 1885-iki budapesti országos kiállítás sorsjegy-kezelőse

Budapest, Andrassy-ut 49.

Sorsjegyek kaphatók ezen lap kiadóhivatalában.

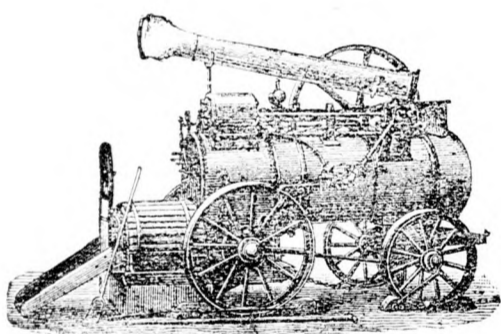
(237-3.3)

DAUN GYÜLA,

NAGY-BECSKEREKEN.

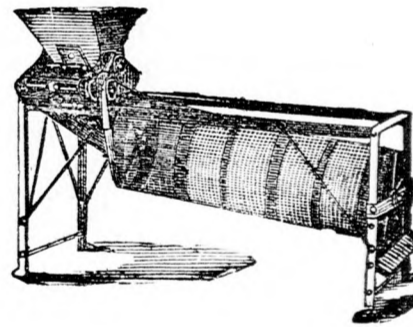
(230-8.6)

JÁRGÁNYOS CSÉPLŐGÉPEK,

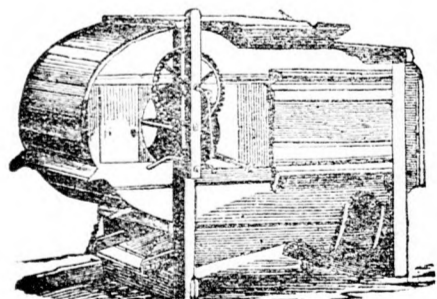
trieur, rosta s a t. gazdasági gépek,

valamint a világhírű

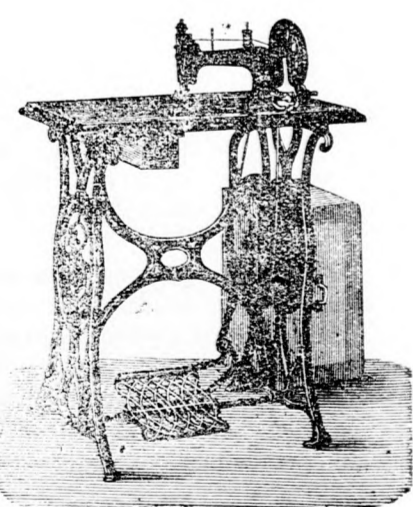
Clayton és Shuttleworth-féle gőzcséplőgépek, szalma-, fa- és szén-fűtésre,

továbbá gépi szükségletek, nevezetesen:

oiva-gépolaj, angogépszíj, mézga-tömlő, gőzfeszmutató óra s a t.

a legjutányosabb árak mellett kaphatók

DAUN GYÜLA, vas- és gépkereskedőnél

NAGY-BECSKEREKEN,

mint **CLAYTON és SHUTTLEWORTH-féle** gépgyár képviselőnél.

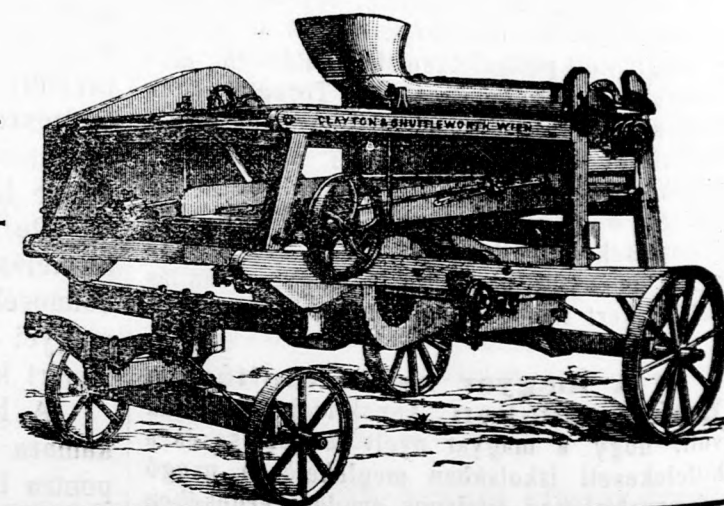
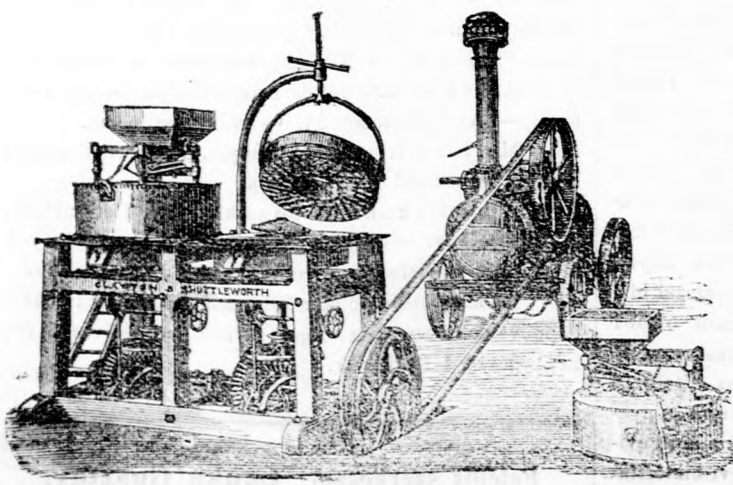
A legjobb gyártmányu, mindennemű

VARRÓGÉPEK

raktáron tartatnak

35 forinttól feljebb,

JÓTÁLLÁS MELLETT!

Nagy kossai k... s kizáró... verrel b... rint fey... jából az... körülírt... 15-ik n... következ... számvevő... nyujtsák... időig b... eltitkolt... képezők... N.-15

Árverés

A na... hatóság... hogy P... Radoicsi... szenvedő... évi októ... per, 84 fr... árverés... gek kiele... dőnek a... fekvő, a... sz. tjkben... 1553., 16... a. foglal... sz. részre... javára fel... tartása... végrehajt... Hatar... napjának... házanál... az ingat... áron alul... Kikia... melynek... készpén... 42. §-al... az 1881... kelt igaz... kijelölt... kezéhez... annak a... kiállított... gáltatni... Vevő... részletbe... jogerőre... alatt, a... harmadik... egyes ve... 6% kama... adó- mint... A b... mittatik... A tel... órákban... község... Kelt... osztályána... ülésében.

Árle

A me... jun. hó... az alibun... tári épüle... gett árle... gabirói h... lius hó... tartatni... Az a... 684 frt 9... Valla... téssel hiv... senytárgy... jelenjened... ajánlatake... bélyegge... pénzzel... állampapir... azaz f. év... ide nyujts... ajánlatok... visszaadat... Az a... %-os ár... világosan... Az a... hogy aján... az építés... stb. teljes... den kifog... A vég... előmenete... letes épít... tája az alu... hivatalos... Kelt

Melléklet a „Torontál” 1885. évi 28-ik számához.

6731. sz. kig. 1885.

(289-1.1)

Hirdetmény.

Nagy-Becserek város mindazon lakossai kik vadászati adót nem fizetnek, s kizárólag egyéb használatra lőfegyverrel bírnak ezennel felhivatnak miszerint fegyveradójuk megállapíthatása céljából az 1883. évi 23. t. cz. 14. §-ában körülírt bejelentéseiket f. évi **Julius 15-ik** napjáig a fentidézett törvény következményei terhe alatt a városi alszámvévői hivatalnál annál is inkább nyújtsák be, mert a fent kitézett határidőig be nem jelentett fegyverek mint eltűntek és jövedéki kihágás tárgyát képezők fognak tekinteni.

N.-Becsereken, 1885. évi júl. 1-én.

Kulifay Lajos,
polgármester.

1958. sz. 1885.

(290-1.1)

Árverési hirdetményi kivonat.

A nagy-becsereki kir. tszék mint tkvi hatóság részéről ezennel közhírré teszi, hogy Popov Józsa és társai végrehajtható, Radoicsics Szima, Beodrai lakos végrehajtható szenedő elleni 330 frt tőke, ennek 1871. évi október 1-től járó 6% kamatai, 20 frt per, 84 frt 45 kr. végrehajtható és 15 forint árverés kérésű és még felmerülő költségek kielégítése végett végrehajtható szenedőnek a n.-becsereki kir. tszék területén fekvő, a Beodra községben, a Beodrai 279. sz. tjkben A. I. (1552/a., 1552/b., 1552/c.) 1553., 1655., 1826., 1827. és 2826. r. sz. a. foglalt fel urb. telek harmadára a 2826. sz. részre a n.-kikinda—n.-becsereki vasut javára feljegyzett kisajátítási jog épségben tartása mellett 1433 forint kiküldési árban végrehajtható árverés útján el fogadni.

Határnapul 1885. évi **Julius** hó 28. napjának, d. e. 10 órája, Beodra község-házánál kitézetik azon hozzáadással, hogy az ingatlanok ezen határnapon esetleg becsáron alul is eladhatni fognak.

Kiküldési ár a fennebb kitétt becsár, melynek 10%-a a venni szándékozók által készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi minisiteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes papírban a kiküldött kezéhez bánatpénz gyanánt leteendő, vagy annak a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Vevő tartozik a vételért három egyenlő részletben, és pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedésétől számított 2 hónap alatt, a második részlet 4 hónap alatt, a harmadik részlet 6 hónap alatt, minden egyes vételár után az árverés napjától járó 6% kamatokkal együtt a n.-becsereki kir. adó- mint letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe beszámítatik.

A többi árverési feltételek a hivatalos órákban a telekkönyvi hivatalnál és Beodra község előljárásánál megtekinthetők.

Kelt a n.-becsereki e. f. kir. tszék tkvi osztályának 1885. évi ápril hó 15-én tartott ülésében.

2236. sz. kig. 1885.

(278-3.2)

Árlejtési hirdetmény.

A megye ttes alispáni hivatala f. évi jun. hó 13-án 13401. sz. a. kelt rendelettel az alibunári szolgabírói lakul szolgáló kincstári épület helyreállításának biztosítása végett árlejtést rendelt el, mely alulírt szolgabírói hivatal helyiségében 1885. évi **Julius** hó 19-én, d. e. 10 órakor fog megtartatni.

Az arra engedélyezett költség összeg 684 frt 94 kr.

Vállalkozni szándékozók azon értesítéssel hivatnak meg, miszerint ezen versenyárgyalásra 5%-os bánatpénzzel ellátva jelenjenek meg, vagy pedig zárt irasbeli ajánlataikat szabályszerűen készítve 50 kros bélyeggel, valamint szintén 5%-os bánatpénzzel ellátva (mely állhat készpénz vagy állampapirokból) az árlejtést megelőző nap, azaz f. évi július hó 18-án, d. e. 12 óráig ide nyújtsák be. E határidőn túl beérkező ajánlatok felbontatlanul fognak illetőknek visszaadhatni.

Az ajánlatban a fenti költségből teendő %-os árelengedés számokkal és betűkkel világosan kiirandó.

Az ajánlatban határozottan kiteendő, hogy ajánlkozó az építés helyi körülményeit, az építési feltételeket és műszereleményeket stb. teljesen ismeri és azoknak magát minden kifogás nélkül aláveti.

A végbeviendő helyreállítási munkálatok előmenetele s költségvetése, általános és részletes építési feltételek és a szerződés mintája az alulírt szolgabírói hivatalnál a szokott hivatalos órákban megtekinthetők.

Kelt Alibunarott, 1885. évi jun. hó 27.

Kamenszky György,
szolgabíró.

1464. sz. tkvi 1885.

(298-1.1)

Árverési hirdetmény.

A módosi kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré teszi, hogy a magy. kir. állami adókinestár mint végrehajtható, Szubits (Jepur) Alexa végrehajtható szenedő elleni 597 frt 51 kr. tőke, ennek 1884. évi jan. hó 1. napjától számított 6% kamatai, 10 frt eddigi és 6 frt 50 krban ezennel megállapított árverési kérésű költség iránti végrehajtható ügyében a módosi kir. bíróság területéhez tartozó Szerb-Bóka község 303. sz. tjkben A. I. a. felvett 327. öi. sz. beltelkes házra, 404. hr. sz. pótkertre és 5⁰⁰⁰/₁₆₀₀ hold külsőségre 878 frt becsárban az árverés ezennel elrendeltetik és annak foganatosítására a határidő 1885. évi **augusztus** hó 21-ik napjának, d. e. 10 órája ezen tkvi hatóság hivatalos helyiségében kitézetik.

1. Kiküldési ár a fennebb kitétt becsár, a melyen alul is az árverésre kitézett birtokok eladhatni fognak.

2. Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10%-át, vagyis 88 frtot az árverés megkezdése előtt készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1883. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi minisiteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. járásbírósa mint tkönyvi hatóság Módoson, 1885. évi május hó 6-án.

2532. sz. 1885.

(292-1.4)

Árverési hirdetményi kivonat.

A n.-becsereki kir. e. f. törvényszék mint tkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Szekosan, Ferj. Selegianu Katharina, nagy-becsereki lakos végrehajtható, Rasa Jefta, n.-toráki lakos végrehajtható szenedő elleni 55 frt tőkekövetelés és jár. iránti vhaajtási ügyében a n.-becsereki kir. tszék, a nagy-becsereki kir. bíróság területén lévő, N.-Torák községben illetve határában fekvő, az 574. sz. tjkben A. I. (820., 821/a.) r. és 353. összei. sz. a. foglalt ház, belsőség és 1314-b-1. rész. sz. a. foglalt pótkertre az 1881. évi LX. t. cz. 156. §-a alapján végrehajtható kivül álló közös tulajdonos Rasa Krisztina birtokrésze is az árverést 320 frtban ezennel megállapított kiküldési árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1885. évi **Julius** hó 27-ik napján, d. e. 10 órakor, N.-Torák község-házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési áról is eladhatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 32 frtot készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi minisiteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a n.-becsereki e. f. kir. tszék tkvi osztályának 1885. évi ápril hó 1-én tartott ülésében.

2100. sz. 1885.

(288-1.1)

Árverési hirdetményi kivonat.

A n.-becsereki kir. e. f. törvényszék mint tkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Kalmár Terézia, n.-becsereki lakos végrehajtható, Urszuleszku Jova, román-écskai lakos végrehajtható szenedő elleni 70 forint 13 kr. tőkehátralék és jár. iránti végrehajtható ügyében a n.-becsereki kir. tszék, a n.-becsereki kir. járásbírósa területén lévő Écska községben illetve határában fekvő, a 185. sz. tjkben A. I. (290., 291.) rész. és 202. öi. sz. a. foglalt ház és 538 □-ölnyi belteleknek, Urszuleszku Juon tulajdonánál fölveit felerészre 170 frtban, — az ugyanitt 1781/a. rész. sz. a. foglalt 533 1/2 □-ölnyi pótkertnek ugyanennek tulajdonánál fölveit felerészre 64 frtban — és az ugyanitt A. t. 1978/83. r. sz. a. foglalt 1300 □-ölnyi szőlőnek ugyanennek tulajdonánál fölveit felerészre 136 forintban ezennel megállapított kiküldési árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1885. évi **augusztus** hó 10. napján, d. e. 10 órakor, Román-Écska község-házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési áról is eladhatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 17 frt, illetve 6 frt 40 krt és 13 frt 60 krt készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. nov. 1-én, 3333. sz. a. kelt igazságügyi minisiteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a n.-becsereki e. f. kir. tszék mint tkvi osztályának 1885. évben tartott ülésében.

Hirdetmény.

Nmságú gróf Karátszonyi Guido beodrai uradalmahoz tartozó regale 1885. évi nov. 1-től 1888. évi nov. 1-ig nyilvános árverés útján érbe adatik. — Ezen érletre ajánlatok f. é. augusztus hó 2. napjáig a tisztartósághoz benyújtandók; a regale kibérlési árverés pedig ugyan ez év **augusztus** hó 9-ikén, az uradalmi irodában fog megtartatni. (257-3.3)

A tisztartóság.

3067. sz. 1885.

(291-1.1)

Árverési hirdetményi kivonat.

A n.-becsereki kir. tszék mint tkvi hatóság részéről ezennel közhírré teszi, hogy Selegianu Dome végrehajtható, Niszter Juon, jankahidi lakos végrehajtható szenedő elleni 61 frt 50 kr. tőke, ennek 1884. jan. 1-től járó 8% kamatai, 16 frt 77 kr. per és végrehajtható, és 8 frt jelenlegi és még felmerülő költségek kielégítése végett végrehajtható szenedőnek a n.-becsereki kir. tszék területén fekvő, a Jankahid községben a jankahidi 333. sz. tjkben 871., 973. és 1358. r. sz. a. foglalt 919 forintra becsült urb. föld felére vagyis 3 holdból álló ingatlanai végrehajtható árverés útján el fog adatni.

Határnapul 1885. évi **Julius** hó 23. napjának, d. e. 10 órája, Jankahid község-házánál kitézetik azon hozzáadással, hogy az ingatlanok ezen határnapon esetleg becsáron alul is eladhatni fognak.

Kiküldési ár a fennebb kitétt becsár, melynek 10%-a a venni szándékozók által készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi minisiteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes papírban a kiküldött kezéhez bánatpénz gyanánt leteendő, vagy annak a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Vevő tartozik a vételért három egyenlő részletben lefizetni, és pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedésétől számított 10 nap alatt, a másodikat 20 nap alatt és a harmadikat 30 nap alatt, minden egyes vételár után az árverés napjától járó 6% kamatokkal együtt a n.-becsereki kir. adó- mint letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe beszámítatik.

A többi árverési feltételek a hivatalos órákban a tkönyvi hivatalnál és Jankahid község előljárásánál megtekinthetők.

Kelt a nagy-becsereki kir. tszék tkvi osztályának 1885. évi május hó 2-án tartott ülésében.

3556. és 3602. sz. 1885.

(297-1.1)

Árverési hirdetményi kivonat.

A n.-becsereki kir. e. f. tszék mint tkvi hatóság részéről ezennel közhírré teszi, hogy Rettinger János és Wagner Lajos együttes végrehajthatóknak, Zsebelyan Pavel, r.-szárcsai lakos vhaajtást szenedő elleni és pedig Rettinger János 81 frt 43 kr. tőke, ennek 1882. febr. 1-től járó 6% kamatai, 66 frt 12 kr. és 7 frt 65 kr. eddigi, 6 frt jelenlegi, valamint Dagner Lajos részére 108 frt 40 kr. tőke, ennek 1882. jan. 1-től járó 6% kamatai, 68 frt 52 kr. per, 8 frt 65 kr. végrehajtható és 6 frt jelenlegi és még felmerülő költségek kielégítése végett végrehajtható szenedőnek a n.-becsereki kir. tszék területén fekvő, a Román-Szárcsa községben a r.-szárcsai 10. sz. tjkben (31., 32.) r. és 11. öi. sz. alatt foglalt 596 frtra becsült ház és beltelek, továbbá az ugyanazon tjkben 387., 514., 628. és 889. r. sz. a. 1282 frtra becsült fel urbéri telek harmadából álló ingatlanai végrehajtható árverés útján el fogadni.

Határnapul 1885. évi **Julius** hó 31. napjának, d. e. 10 órája, R.-Szárcsa község-házánál kitézetik azon hozzáadással, hogy az ingatlanok ezen határnapon esetleg becsáron alul is eladhatni fognak.

Kiküldési ár a fennebb kitétt becsár, melynek 10%-át a venni szándékozók által készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyi minisiteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes papírban a kiküldött kezéhez bánatpénz gyanánt leteendő, vagy annak a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Vevő tartozik a vételért két egyenlő részletben lefizetni, és pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedésétől számított 14 nap alatt, a másodikat egy hónap alatt, minden egyes vételári részlet után az árverés napjától járó 8% kamatokkal együtt a n.-becsereki kir. adó- mint letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe beszámítatik.

A többi árverési feltételek a hivatalos órákban a tkvi hivatalnál és Román-Szárcsa község előljárásánál megtekinthetők.

Kelt a n.-becsereki e. f. kir. tszék tkvi osztályának 1885. évi május hó 9-ikén tartott ülésében.

2535. sz. 1885.

(293-1.1)

Árverési hirdetményi kivonat.

A n.-becsereki e. f. kir. törvényszék mint tkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy az államkincstár végrehajtható, Raits Izspasz Mita végrehajtható szenedő elleni 3806 frt tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtható ügyében a n.-becsereki kir. tszék területén lévő, Melenczen fekvő, a melenczei 268. sz. tjkben foglalt 1264. öi. sz. ház és beltelekből álló ingatlanokra az árverést 160 frtban ezennel megállapított kiküldési árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1885. évi **Julius** hó 27. napján, delelőtt 10 órakor, Melencze község-házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési áról is eladhatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 16 frt készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi minisiteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a n.-becsereki e. f. kir. tszék tkönyvi osztályának 1885. évi ápril 11-én tartott ülésében.

374. sz. tkvi 1885.

(299-1.1)

Árverési hirdetmény.

A módosi kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré teszi, hogy a m. kir. állami adókinestár mint végrehajtható, Pein Jova végrehajtható szenedő elleni 542 frt 11 kr. tőke, ennek 1884. é. jan. hó 1. napjától számított 6% kamatai, 10 frt és 7 forintban ezennel megállapított árverési kérésű költség iránti végrehajtható ügyében a módosi kir. bíróság területéhez tartozó Szerb-Bóka község 184. sz. tjkben A. I. a. felvett 198. öi. sz. beltelkes házra, 462. hr. sz. pótkertre és 3-8. sorsz. fél urb. telek felére 570 frt becsárban az árverés ezennel elrendeltetik és annak foganatosítására a határidő 1885. évi **augusztus** hó 19. napjának, d. e. 10 órája, ezen tkönyvi hatóság hivatalos helyiségében kitézetik.

1. A kiküldési ár a fennebb kitétt becsár, a melyen alul is az árverésre kitézett birtokok eladhatni fognak.

2. Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10%-át, vagyis 57 frtot az árverés megkezdése előtt készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyi minisiteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. járásbírósa mint tkönyvi hatóság Módoson, 1885. évi ápril hó 24-én.

3286. sz. 1885.

(287-1.1)

Árverési hirdetményi kivonat.

A n.-becsereki kir. tszék mint tkvi hatóság részéről ezennel közhírré teszi, hogy Heimermann József végrehajtható, Groszmann József és Margit, kleki lakosok végrehajtható szenedő elleni 70 frt tőke, ennek 1884. nov. 28-tól járó 6% kamatai, 5 frt 40 kr. per, 9 frt 70 kr. végrehajtható és 10 forint jelenlegi és még felmerülő költségek kielégítése végett végrehajtható szenedőnek a n.-becsereki kir. tszék területén fekvő, a Klek községben, a kleki 141. sz. tjkben 400 frtra becsült 128. öi. sz. felülepítményből álló ingatlanai végrehajtható árverés útján el fog adatni.

Határnapul 1885. évi **Julius** hó 21. napjának, d. e. 10 órája, Klek község-házánál kitézetik azon hozzáadással, hogy az ingatlanok ezen határnapon esetleg becsáron alul is eladhatni fognak.

Kiküldési ár a fennebb kitétt becsár, melynek 10%-a a venni szándékozók által készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi minisiteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes papírban a kiküldött kezéhez bánatpénz gyanánt leteendő vagy annak a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Vevő tartozik a vételért két egyenlő részletben lefizetni, és pedig az elsőt az árveréskor azonnal, a másodikat egy hónap alatt 6% kamatokkal együtt a nagy-becsereki kir. adó- mint letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az első részletbe beszámítatik.

A többi árverési feltételek a hivatalos órákban a telekkönyvi hivatalnál és Klek község előljárásánál megtekinthetők.

Kelt a n.-becsereki kir. tszék tkvi oszt. 1885. évi május hó 2-án tartott ülésében.

(237-3.3)

(230-8.6)

ítésre,

lónél.

8208. sz. I. 1884.

(284—2.2)

Pályázati hirdetmény.

A pancsovai járásban levő Dolovo községben a segédjegyzői állás megüresedvén, ennek a községhez tartozó választás utján leendő betöltésére f. évi **július** hó **13.** napjának, d. e. 10 órája kintüzetik.

Feltételek: Már letett jegyzői vizsga, továbbá a magyar és szerb nyelvnek szóban és írásban való bírása. — A szabályszerűen felszerelendő kérvények a választás előtt legalább 3 nappal alólírott szolgabírósnál nyújtandók be.

Javadalmazás: Havi 30 frt fizetés és 5 frt lakbér.

Pancsován, 1885. évi június hó 28-án.

Radosavlyevic,
szolgabíró.

6360. sz. I. 1885.

(258—3.3)

Pályázati hirdetmény.

Dolova községében alkalmazásba vett községi orvos lemondása folytán üresedésbe jött állomás választás utján betöltésére 1885. évi **július** hó **13.** napjának, délelőtti 10 órája határidőül Dolova községhez tartozó hivatalos irodája pedig helyül azzal tüzetik ki, hogy a pályázni kívánó orvosok urak kellően bélyegzett s okmányokkal felszerelt pályázati folyamodványokat fent mondott határidőt megelőző napig alólírott szolgabíróshoz benyújtsák.

Feltételek: Szláv vagy román nyelvnek tudása és annak okmányilag leendő igazolása s gyógyszernek nem tarthatása.

Javadalmazás: 800 frt évi fizetés havi részletekben, szabad lakás, 20 kr. nappali és 40 kr. éjjeli látogatási díj (hét éven át a gyermekeknek ezen díjnak fele). Magány családra kiállított bizonyítványért 2 frt.

Megjegyeztetik, hogy Dolova község szerb és román lakosságának száma 6000-t meghaladja.

Pancsován, 1885. évi június hó 12-én.

Radosavlyevic,
szolgabíró.

2017. sz. 1885.

(300—1.1)

Pályázat.

Törvényhatósági jóváhagyás mellett Szerb-Szent-Péter községében 400 frt évi fizetéssel javadalmazott községi irnoki állomás rendszeresített, felhívtnak mindazok, kik ezen állomásra pályázni kívánnak, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket hozzám a választást megelőző napig küldjék be.

A választás ez évi **július** hó **11.**-én, d. e. 9 órakor fog megtartatni.

Perjámos, 1885. évi július hó 4-én.

Nikolits Bogdán,
szolgabíró.

3885. sz. kig. 1885.

(273—3.2)

Pályázat.

Lemondás következtében megüresült kumáni körzeti állomásra, melylyel Kumán község részéről 650 frt és Tarras község részéről 150 frt évi javadalmazás, vagyonosoknál 50 kr., s közép osztállynál 20 kr. látogatási díjjal vannak összekötve, a pályázat ezennel kiíratik.

Miről pályázni szándékozik azzal értesítetnek, hogy az 1871. évi XVII. törv. cz. értelmében kellően felszerelt folyamodványokat az ez évi **július** hó **30.**-án, d. e. 8 órára, a kumáni községhez tartozó választási határnapot megelőzőleg alólírott szolgabírósnál mutassák be.

T.-Becsén, 1885. évi június hó 24-én.

Gyertyánffy Béla,
s. szolgabíró.

683. sz. kig. ex 1885.

(296—3.1)

Pályázati hirdetmény.

A szerb-keresztúri községi képviselő testületnek f. é. június 3-án 24. kgy. sz. a. hozott határozatával e község határában levő mintegy 5431 holdnyi überlandialis földnek részletes felmérése elrendeltetvén, felhívtnak e részletes felmérést eszközölni szándékozó okleveles mérnökök, hogy ajánlataikat e község-elöljáróságánál f. évi július 25-ig nyújtsák be.

Megjegyeztetik, hogy a felmérés s azzal kapcsolatos kiigazítási munkálatok a legolcsóbb ajánlkozó mérnököknek kiadatni fog.

Kelt Szerb-Keresztúron, 1885. évi július 1-én.

A községi előljátság.

2079. sz. ki. 1885.

(285—3.2)

Pályázat.

Szerb-Szent-Márton községben leköszönés folytán megüresedett és 300 frt évi fizetéssel javadalmazott községi irnoki állomásnak Szerb-Szent-Márton községhez tartozó választás utján leendő betöltésére a határidő f. évi **július** hó **25.** napjának, reggeli 8 órára tüzetik ki.

A miért is felhívtnak mindazok, kik ezen állomást elnyerni óhajtnak, hogy kellőleg felszerelt kérvényüket — melyekben a hivatalos magyar nyelven kívül a szerb nyelv tökéletes bírása is igazolandó — a választást megelőző napig ezen szolgabíróshoz nyújtsák be.

Párdányban, 1885. június 26-án.

Torontálmege párdányi szolgabírói hivatala.

17075. sz.

(295—3.1)

Pályázati hirdetmény.

A bega-csatornai m. k. mérnöki hivatal kezelése alatt álló Begac-satornán a temesvári felvigyázói állomás megüresedvén, ezen állomásra, mely az 1873. évi II. t. cz. értelmében első sorban kiszolgált altisztek számára van fenntartva, pályázat hirdettetik.

Ezen felvigyázói állomással évi 400 frt, azaz négyszáz forint fizetés és 5 frt 28 kr., azaz öt forint 28 kr. irodai átalány van egybekötve.

A pályázóktól a magyar nyelvbeni teljes jártasság, továbbá olvasni és írni tudás, valamint egyszerű fogalmazványok szerkesztésére való képesség és a méter mértékek ismerete kívánatik meg.

A kik a hajózásban és rajzolásban jártassággal bírnak, valamint azok, kik a hadseregben utászai vagy műszaki csapatoknál szolgáltak, előnyben fognak részesítettetni.

Az állomás egyelőre csak ideiglenesen töltetik be, s az ideiglenesen kinevezett végleges kinevezésre csak az előirt vizsga sikeres letételt után tarthat igényt.

Azok, akik még hadi kötelekben állanak és az 1873. évi II. t. cz.-ben előirt igazolvánnyal el vannak látva és 45 évüket be nem töltötték, az igazolvánnyal felszerelt folyamodványukat f. évi augusztus 15-ig a temesvári begac-satornai m. k. mérnöki hivatalhoz előjáró katonai hatóságuk utján nyújtsák be.

A hadi kötelekbe már nem tartozó, vagy oda nem tartozott folyamodók folyamodványai, az esetleges igény jogszabályi igazolványon kívül még keresztlevelel, továbbá az illetékes előljátság által kiállított és az illetékes szolgabíró által láttaozott erkölcsi, valamint az egészségi állapotról szóló járási orvosi bizonyítvánnyal is felszerelendő és a mennyiben államszolgálatban állanak, előjáró hatóságuk utján a nevezett mérnöki hivatalhoz, ugyancsak folyó évi augusztus 15-ig nyújthatók be. Budapest, 1885. július 4-én.

A közmunka- és közlekedésügyi m. kir. miniszterium.

5515. sz. kig. 1885.

(270—3.3)

Pályázati hirdetmény.

Czrepaja községében egy 800 forint évi fizetéssel javadalmazott és 20 kr. nappali,

40 kr. éjjeli látogatási díjjal egybekötött községi orvosi állás betöltendő lévén, felhívtnak mindazok, a kik ezen állást elnyerni óhajtnak, hogy szabályszerűen felszerelt és bélyegzett kérvényüket hozzám f. é. július hó 19. napjáig küldjék be.

A választás f. évi **július** hó **20.**-án, Czrepaja községhez tartozó fog megejtetni. Antalfalván, 1885. évi június hó 22-én.

Hegedüs,
szolgabíró.

3860. sz. I. 1885.

(271—3.3)

Pályázati hirdetmény.

Torontálmege törvényhatósági bizottságának folyó évi május hó 11-én 572-10132. ex 1885. szám alatt kelt határozata folytán Szarcsova községben évi 300 frt fizetéssel javadalmazott jegyzői irnoki állásra, melynek betöltése választás utján folyó évi **július** hó **22.**-én a helyszíren fog eszközöltetni — ezenel pályázat nyitattik.

Feltételek: a magyar nyelvnek szóval és írásban való bírása. Megjegyeztetik, hogy azok, kik az itt divó nyelvek bármelyikét értik illetve bírják, hát azok előnyben részesülnek.

Felhívtnak tehát mindazok, kik ezen állomást elnyerni óhajtnak, hogy a szabályszerűen felszerelendő kérvényeiket alólírott szolgabírói hivatalnál a választást megelőző napig benyújtsák.

Kelt Pancsován, 1885. június hó 20.

szolgabíró hiv. távol:

Grofsoreán János,
s. szolgabíró.

2137. sz. ki. 1885.

(294—3.1)

Pályázat.

Cseba községében szervezett és a megyei tekintetes törvényhatósági bizottságnak f. évi május 11-én 529. kgy. 5115. ex 1885. sz. a. kelt határozatával jóváhagyott 300 frt évi fizetéssel javadalmazott községi irnoki állomásnak Cseba községhez tartozó választás utján leendő betöltésére a határidő f. é. **augusztus** **8.**-ik napjának délelőtti 10 órájára ezennel kintüzetik.

Felhívtnak mindazok, kik ezen állomást elnyerni óhajtnak, hogy kellőleg felszerelt kérvényeiket, melyekben a magyar nyelven kívül a román nyelv tökéletes bírása is igazolandó, a választást megelőző napig ezen szolgabírói hivatalnál nyújtsák be.

Kelt Párdányban, 1885. évi jun. 30-án.

Torontálmege párdányi szolgabírói hivatal.

Tiz...
Pleita Fer...
Egész év...
történel...
delmekl...
történel...
itéletel...
gyarors...
nak mi...
nemcsa...
és nyu...
az önt...
eddig...
dettebb...
german...
gemein...
nalistia...
végig...
elismer...
jogunk...
zetkőz...
tetelt...
S...
igazola...
nem v...
erte a...
mert e...
mindaz...
lévén...
gunkat...
kétsé...
bírod...
den ol...
legtáv...
egység...
A...
massag...
Magyar...
lidála...
ezzel...
tenni...
erején...
sára...
a mi j...
együtt...
tolak...
e d...
jog t...
másik...
el sem...